

מסכת בבא מציעא פרק ששי

מתניתין:

השוכר את האמנין והטעו זה את זה,
5 אין להם זה על זה אלא תרעומות.
שכר את התמר ואת הקרר
להביא פריפרין וחלילים לפלה או למת,
ופועלין להעלות פשתנו מן המשרה,
וכל דבר שאבד,
10 ותזרו בהן,
מקום שאין שם אדם, שוכר עליהן או מטען.
השוכר את האמנין ותזרו בהן, גדם על התחתונה. [עו].
אם בעל הבית חוזר בו, ידו על התחתונה.
כל המשנה, ידו על התחתונה,
15 וכל החוזר בו, ידו על התחתונה.

גמרא:

"תזרו זה בזה" לא קתני, אלא "הטעו זה את זה",
דאטעו פועלים אהדדי.
20 היכי דמי?
דאמר ליה בעל הבית "זיל אוגר לי פועלים",
ואזל איהו ואטעינהו.
היכי דמי?
אי דאמר ליה בעל הבית "בארבעה",
25 ואזל איהו אמר להו "בתלתא",
תרעמת מאי עבידתיה? סבור וקבול!
אי דאמר ליה בעל הבית "בתלתא",
ואזל איהו אמר להו "בארבעה",
היכי דמי?
30 אי דאמר להו "שכרכם עלי",
נתיב להו מדידה! דתניא:
השוכר את הפועל לעשות בשלו,

וְהָרָאָהּ בְּשֵׁל תְּבַרְוּ,
נוֹתֵן לוֹ שְׂכָרוֹ מִשְׁלָם,
וְחֹזֵר וְנוֹטֵל מִבְּעַל הַבַּיִת מַה שֶּׁהִקְנָהּ.
לֹא צְרִיכָא, הָאָמֵר לָהּ "שְׂכָרְכֶם עַל בְּעַל הַבַּיִת".
5 וְלַחֲזֵי פּוֹעֲלִים הֵיכִי מִתְגַּרִּי!
לֹא צְרִיכָא, הָאִיכָא דְמִתְגַּר בְּאַרְבְּעָה וְאִיכָא דְמִתְגַּר בְּתַלְתָּא,
הָאָמֵר לִיהּ:
"אִי לָאוּ דְאָמַרְתְּ לִן בְּאַרְבְּעָה,
טְרַחֲיִנְן וּמִתְגַּרִּינְן בְּאַרְבְּעָה."
10 אִיבְעִית, אִימָא:
הָכָא בְּבַעַל הַבַּיִת עָסְקִינְן, דְאָמַרִי לִיהּ:
"אִי לָאוּ דְאָמַרְתְּ לִן בְּאַרְבְּעָה,
הֵנָּה זִילָא בְּן מַלְתָּא לְאַתְגֹּרִי."
אִיבְעִית, אִימָא:
15 לְעוֹלָם בְּפוֹעֲלִים עָסְקִינְן, דְאָמַרִי לִיהּ:
"כִּינְן דְאָמַרְתְּ לִן בְּאַרְבְּעָה,
טְרַחֲיִנְן וְעַבְדִּינְן לָךְ עֲבִידְתָּא שְׁפִירְתָּא."
וְלַחֲזֵי עֲבִידְתִּיהּ!
בְּרַפְקָא.
20 רַפְקָא נְמִי מִידַע יָדַע!
דְּמַלִּי מָיָא, וְלֹא יָדִיעַ.
אִיבְעִית, אִימָא:
לְעוֹלָם הָאָמֵר לִיהּ בְּעַל הַבַּיִת "בְּאַרְבְּעָה",
וְאָזֵל אִיהּ אָמֵר לָהּ "בְּתַלְתָּא",
25 וּדְקָאמְרַתְּ סְבוּר וְקְבוּל, דְאָמַרִי לִיהּ:
"לִית לָךְ 'אַל תִּמְנַע טוֹב מִכַּעֲלִי'?"
פְּשִׁיטָא, אִי אָמֵר לִיהּ בְּעַל הַבַּיִת "בְּתַלְתָּא",
וְאָזֵל אִיהּ אָמֵר לָהּ "בְּאַרְבְּעָה",
וְאָמַרִי לִיהּ "כְּמוֹ שֶׁאָמֵר בְּעַל הַבַּיִת",
30 דַּעֲתִיּהּ אַעֲלוּיָא,
אַלָּא אִי אָמֵר לִיהּ בְּעַל הַבַּיִת "בְּאַרְבְּעָה",
וְאָזֵל אִיהּ אָמֵר לָהּ "בְּתַלְתָּא",

וְאָמְרִי "כַּמָּה שְׂאֵמֵר בְּעַל הַבַּיִת",

מֵאֵי?

אֲדַבְּרָא דִּידֵיהּ קָא סְמְכִי, דְּאָמְרִי לִיהּ:

"מְהֵימְנָת לָן דְּהָכִי אָמֵר בְּעַל הַבַּיִת",

5 אוּ דְלִמָּא אֲדַבְּרָא דְבַעַל הַבַּיִת קָא סְמְכִי?
תָּא שְׂמַע:

"הָבָא לִי גִטִּי וְאֶשְׁתְּךָ אֲמַרְהָ הַתְּקַבֵּל לִי גִטִּי",

וְהוּא אֹמֵר "הִילְךָ כַּמָּה שְׂאֵמְרָה",

אָמֵר רַב נְחֻמָּן אָמֵר רַבָּה בַּר אַבּוּהָ אָמֵר רַב:

10 אֶפְלוּ הַגִּיעַ גִּט לְיָדָהּ, אֵינָהּ מְגַרְשָׁת.

שְׂמַעְתָּ מִנָּה, אֲדַבְּרָא דִּידֵיהּ קָא סְמִיךְ,

דְּאִי סְלִקָא דְעַתְךָ דְאֲדַבְּרָא דִּידָהּ קָא סְמִיךְ,

מִכִּי מְטִי גִטָא לִידָהּ מִיָּהָ תַּגְרָשׁ.

אָמֵר רַב אֲשִׁי: [עו:]

15 תְּכִי הֶשְׁתָּא!

בְּשִׁלְמָא אִי אֶתְמֵר אֶפְכָא:

"הַתְּקַבֵּל לִי גִטִּי וְאֶשְׁתְּךָ אֲמַרְהָ הָבָא לִי גִטִּי",

וְהוּא אֹמֵר "הִילְךָ כְּמוֹ שְׂאֵמְרָה",

וְאָמֵר רַב נְחֻמָּן אָמֵר רַבָּה בַּר אַבּוּהָ אָמֵר רַב:

20 מְשִׁיגִיעַ גִּט לְיָדוֹ, מְגַרְשָׁת.

אֲלִמָּא דְאֲדַבְּרָא דִּידָהּ קָא סְמִיךְ.

אִי נְמִי, מְשִׁהֲגִיעַ גִּט לְיָדָהּ, מְגַרְשָׁת,

אֲלִמָּא דְאֲדַבְּרָא דִּידֵיהּ קָא סְמִיךְ.

אֲלָא הָתָם, מְשׁוּם דְעֶקֶר שְׁלִיחַ לְשְׁלִיחוּתֵיהּ לְגַמְרִי,

25 דְּאָמֵר לִיהּ:

"שְׁלִיחַ לְקַבְּלָהּ הוּינָא, לְהוֹלֵכָה לָא הוּינָא."

אִיבְעִית, אִימָא:

הָאִי תַנָּא, "חֲזָרוּ" נְמִי "הִטְעוּ" קָרִי לִיהּ, דְּתַנָּא:

הַשׁוֹכֵר אֶת הָאֲמִנִין וְהִטְעוּ אֶת בְּעַל הַבַּיִת,

30 אוּ בְעַל הַבַּיִת הִטְעָה אוֹתָן,

אִין לְהֵם זָה עַל זָה אֲלָא תַרְעֻמַּת.

בְּמָה דְבָרִים אָמוּרִים? שְׁלָא הִלְכוּ,

אָבֵל הִלְכוּ חֲמֵרִים וְלֹא מִצְאוּ תְבוּאָה,
פּוֹעֲלִין וּמִצְאוּ שָׂדֶה כְּשֶׁהִיא לְחָה,
נוֹתֵן לָהֶן שִׁכְרָן מִשְׁלָם.

5

אָבֵל אֵינּוּ דוֹמָה הַבָּא טְעוֹן לְבָא רִיקוֹן,
עוֹשֶׂה מְלָאכָה לְיוֹשֵׁב וּבִטּוֹל.
בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? שְׁלֵא הִתְחִילוּ בַּמְלָאכָה,
אָבֵל הִתְחִילוּ בַּמְלָאכָה, שְׁמִין לָהֶן מַה שְּׁעָשׂוּ.
כִּיצַד?

10

קִבְלוּ קַמָּה לְקַצֵּר בְּשָׁנֵי סְלָעִים,

קִצְרוּ חֲצִיָּה וְהִנִּיחוּ חֲצִיָּה;

בְּגַד לְאַרְג בְּשָׁנֵי סְלָעִים,

אַרְגּוּ חֲצִי וְהִנִּיחוּ חֲצִי,

שְׁמִין לָהֶן אֶת מַה שְּׁעָשׂוּ.

הָיָה זָפָה שְׁשָׂה דִינָרִים,

15

נוֹתֵן לָהֶן סְלַע,

אוּ יִגְמְרוּ מְלֹאכְתָן וַיִּטְלוּ שְׁנֵי סְלָעִים.

וְאִם סְלַע, נוֹתֵן לָהֶם סְלַע.

רַבִּי דוֹסָא אוֹמֵר:

שְׁמִין לָהֶן מַה שְּׁעָתִיד לְהַעֲשׂוֹת:

20

הָיָה זָפָה שְׁשָׂה דִינָרִים, נוֹתֵן לָהֶם שְׁקָל,

אוּ יִגְמְרוּ מְלֹאכְתָן וַיִּטְלוּ שְׁנֵי סְלָעִים.

וְאִם שְׁקָל, נוֹתֵן לָהֶם שְׁקָל.

בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּדָבָר שְׂאִינוּ אָבֵד,

אָבֵל בְּדָבָר הָאָבֵד, שׁוֹכֵר עָלֶיהֶן אוּ מִטְעָן.

25

כִּיצַד מִטְעָן?

אוֹמֵר לָהֶן:

“סְלַע קִצְצָתִי לָכֶם, בָּאוּ וְטְלוּ שְׁתֵּים!”

וְעַד כַּמָּה שׁוֹכֵר עָלֶיהֶן?

עַד אַרְבָּעִים וַחֲמִשִּׁים זָוִז.

30

בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּזִמְן שְׂאִין שָׁם פּוֹעֲלִים לְשֹׁפֵר,

אָבֵל יֵשׁ שָׁם פּוֹעֲלִים לְשֹׁפֵר, אוֹמְרִים לוֹ:

“צֵא וּשְׁכַר מְאֹלוּ!”

אין לו עליהן אלא תרעמת.

תני תנא קמיה דרב:

נותן להם שכרן משלם.

אמר ליה:

חביבי אמר:

"אלו אנא תואי, לא הוה זיהיבנא להו אלא כפועל בטל",

ואת אמרת "נותן להם שכרן משלם"!

וקא עלה קתני:

אינו דומה הבא טעון לבא ריקן,

עושה מלאכה ליושב ובטל.

לא סימוה קמיה.

אבא דאמרי:

סימוה קמיה, ויהכי קאמר:

חביבי אמר:

"אי תואי אנא, לא הוה זיהיבנא להו כלל",

ואת אמרת "כפועל בטל"!

אלא קשיא תד!

לא קשיא,

הא, דסירה לארעיה מארתא,

הא, דלא סירה לארעיה מארתא.

כי הא דאמר רבא:

האי מאן דאגר אגירי לרפקא,

ואתא מטרא ומלייה מיא,

אי סירה לארעיה מארתא, [עז].

פסידא דפועלים,

לא סירה לארעיה מארתא,

פסידא דבעל הבית, ויהיב להו כפועל בטל.

ואמר רבא:

האי מאן דאגר אגירי לדולא נאתא מטרא,

פסידא דפועלים;

אתא נהרא,

פסידא דבעל הבית, ויהיב להו כפועל בטל.

5

נאמר רבא:

האי מאן דאגר אגירי לדולא ופסק נהרא בפלגא דיומא,

אי לא עביד הפסיק,

פסידא דפועלים;

עביד הפסיק, אי בני מתא,

10

פסידא דפועלים;

לאו בני מתא,

פסידא דבעל הבית.

נאמר רבא:

15

האי מאן דאגר אגירי לעבידתא,

ושלים עבידתא בפלגא דיומא,

אי אית ליה עבידתא דניחא מנה, יהיב להו.

אי נמי,

דכנתה, מפקד להו;

20

דקשה מנה, לא מפקד להו,

ונותן להם שכרן משלם.

אמאי? וליתיב להו כפועל בטל!

פי קאמר רבא:

באכלושי דמחוזא, דאי לא עבדי תלשי.

25

אמר מר:

שמין להם את מה שעשו.

כיצד?

היה יפה ששה דינרים, נותן להם סלע.

30

קא סברי רבנן:

ד פועל על העליונה.

או יגמרו מלאכתן ויטלו שני סלעים.

פשיטא! לא, צריכא:

דאיקר עבידתא ואמרו פועלים,

5

ואזל בעל הבית ופיסינהו.

מהו דתימא, מצו אמרי ליה:

"כי פיסת לן, אדעתא דטפת לן אאגרא."

קא משמע לן דאמר להו:

"אדעתא דטרחנא לכו באכילה ושתייה.

10

סלע, נותן להם סלע.

פשיטא! לא, צריכא:

דזל עבידתא מעקרא, ואגרניהו בטפי זוזא,

15

ולסוף איקר עבידתא וקם בטפי זוזא.

מהו דתימא, אמרי ליה:

"טפי זוזא אמרת לן, טפי זוזא הב לן!"

קא משמע לן דאמר להו:

"כי אמרי לכו טפי זוזא, דלא הנה קים לכו,

20

השתא קים לכו."

רבי דוסא אומר:

שמין להן את מה שעתידי ליעשות:

היה יפה ששה דינרים, נותן להם שקל.

25

קסבר:

יד פועל על התחונה.

או יגמרו מלאכתן ויטלו שני סלעים.

30

פשיטא! לא, צריכא:

דָּזַל עֲבִידְתָּא, וְאָמְרִי בַעַל הַבַּיִת,
וְאִזּוּל פּוֹעֲלִים וּפְיִסוּהָ.

מַהוּ דְתִימָא, מְצִי אָמַר לְהוּ:

”אֲדַעְתָּא הִבְצִרִיתוּ לִי מֵאֲגָרָא.”

קָא מִשְׁמַע לֵן דְּאָמְרִי לִיָּה:

”אֲדַעְתָּא דְעִבְדִּינֵן לָךְ עֲבִידְתָּא שְׁפִירְתָּא.”

5

סָלַע, נוֹתֵן לְהֵם סָלַע.

פְּשִׁיטָא !

אָמַר רַב הוּנָא בְרִיָּה דְרַב נִתָּן:

לָא, צְרִיכָא,

דְּאִזְזִילוּ אֵינְהוּ גְבִיָּה זִזְנָא מַעֲקָרָא,

וְלִסוּף זַל עֲבִידְתָּא,

מַהוּ דְתִימָא,

”בְּצִיר זִזְנָא אָמְרִיתוּ לִי,

בְּצִיר זִזְנָא יְהִיבְנָא לְכוּ.”

קָא מִשְׁמַע לֵן דְּאָמְרִי לִיָּה:

”כִּי אָמְרֵן לָךְ ‘בְּבְצִיר זִזְנָא’, דְּלֵא הָוָה קִים לָךְ,

הַשְׁתָּא קִים לָךְ.”

15

20

אָמַר רַב:

הֲלִכְהָ פְרַבִּי דוּסָא.

וּמִי אָמַר רַב הַכִּי? וְהָאֵמַר רַב:

”פּוֹעֵל יְכוּל לְחַזֵּר בּוּ אֶפְלוּ בְחֻצֵי הַיּוֹם!”

וְכִי תִימָא,

שְׁאֲנִי לִיָּה לְרַבִּי דוּסָא בֵּין שְׁכִירוֹת לְקַבְלָנוֹת,

וּמִי שְׁאֲנִי לִיָּה? וְהַתְנָא:

הַשׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל,

וְלַחֲצֵי הַיּוֹם שְׁמַע שְׁמַת לּוּ מוֹת, אוּ שְׁאֲחַזְזוּתוּ חֲמָה,

אִם שְׁכִיר הוּא, [עז:]: נוֹתֵן לּוּ שְׁכָרוֹ,

אִם קַבְלָן הוּא, נוֹתֵן לּוּ קַבְלָנוֹתוֹ.

25

30

מני?

אילימא רבנן,

מאי אריא "שמע שמת לו מת או שאחזתו חמה" דאניס,

כי לא אניס נמי, הא אמרו רבנן "יד פועל על העליונה!"

5 אלא לאו רבי דוסא היא? ושמע מנה:

לא שאני ליה לרבי דוסא בין שכירות לקבלנות.

אמר רבי נחמן בר יצחק:

בדבר האבד, ודברי הכל.

תנן:

10

כל המשנה, ידו על הפתחונה,

וכל החוזר בו, ידו על הפתחונה.

בשילמא "כל המשנה ידו על הפתחונה",

הסתם לן תנא פרבי יהודה,

15 אלא "כל החוזר בו ידו על הפתחונה" לאתויי מאי?

לאו לאתויי פועל, וכרבי דוסא?

אלא, רבי דוסא תרתי קאמר,

ורב סבר לה פותיה בתרא, ופליג עליה בתרא.

איבעית, אימא:

20 "כל החוזר בו ידו על הפתחונה" לכדתנא:

כל החוזר בו, כיצד?

הרי שמכר שדה לחברו באילף זוז,

ונתן לו מעות מהן מאתים זוז,

בזמן שהמוכר חוזר בו, יד לוקח על העליונה:

25 רצה, אומר לו:

"תן לי מעותי, או תן לי קרקע כנגד מעותי!"

מהיכן מגביהו? מן העדית.

ובזמן שלוקח חוזר בו, יד מוכר על העליונה:

רצה, אומר לו "הילך מעותיך",

30 רצה, אומר "הילך קרקע כנגד מעותיך".

מהיכן מגביהו? מן הזבורית.

רבן שמעון בן גמליאל אומר:

מִלְמַדִּין אוֹתָן שְׁלֵא יַחְזְרוּ.

כִּיצַד? כּוֹתֵב לוֹ:

”אֲנִי פְלוֹנִי בֶן פְלוֹנִי,

מִכְרַתִּי שְׂדֵה פְלוֹנִית לְפְלוֹנִי בְּאֶלֶף זֶזוּ,

5

וְנָתַן לִי מֵהֶם מְאִתִּים זֶזוּ,

וְהָרִינִי נוֹשֶׂה בּוֹ שְׂמֹנֶה מְאוֹת זֶזוּ.”

קָנָה,

וּמִחְזִיר לוֹ אֶת הַשְּׂאָר אֶפְלוּ לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים.

אָמַר מֶר:

10

”מֵהֵיכָן מְגִבִּיהוּ? מִן הָעֵדִית,”

קֵא סְלֵקֵא דַעְתָּךְ מַעֲדִית דְּנַכְסִיו!

וְלֹא יְהֵא אֶלֵא בַעַל חוֹב,

וְחֲנִן ”בַּעַל חוֹב, דִּינוּ בְּבִינוּנִית!”

15

וְעוֹד, הָא אַרְעָא דִּיהִיב זֶזוּי!

אָמַר רַבִּי נַחֲמָן בַּר יִצְחָק:

מַעֲדִית שְׂבָה וּמִזְכוּרִית שְׂבָה.

רַב אֶחָא בְרֵיהּ דְּרַב אִיקָא אָמַר:

אֶפְלוּ תִימָא מַעֲדִית דְּנַכְסִיו סְתָם,

20

מֵאן דְּזָבִין אַרְעָא בְּאֶלְפָא זֶזוּי,

אוּזוּלִי מוּזִיל וּמִזְבֵּן נַכְסִיהּ,

וְהָוָה לִיהּ כְּנֻזָק, וְחֲנִן ”הַנְּזָקִין שְׁמִין לְהֵן בְּעֵדִית.”

רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר:

25

מִלְמַדִּין אוֹתָן שְׁלֵא יַחְזְרוּ.

”אֲנִי פְלוֹנִי בֶן פְלוֹנִי,

מִכְרַתִּי שְׂדֵה פְלוֹנִית לְפְלוֹנִי בְּאֶלֶף זֶזוּ,

וְנָתַן לִי מֵהֶם מְאִתִּים זֶזוּ,

וְהָרִינִי נוֹשֶׂה בּוֹ שְׂמֹנֶה מְאוֹת זֶזוּ.”

30

קָנָה,

וּמִחְזִיר לוֹ אֶת הַשְּׂאָר אֶפְלוּ לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים.

טעמא, דכתב ליה הכי,
הא לא כתב הכי, לא קני.
והתניא:

הנותן ערבון לחברו ואמר לו:
5 "אם אני חוזר בי, ערבוני מחול לך",
והלך אומר:
"אם אני חוזר בי, אכפול לך ערבונך",
נתקיימו התנאים
דברי רבי יוסי.
10 רבי יוסי לטעמיה, דאמר:
אסמכתא קניא.

רבי יהודה אומר:
היו שיקנה כנגד ערבונו.
אמר רבן שמעון בן גמליאל:
15 במה דברים אמורים?
בזמן שאמר לו "ערבוני יקנה",
אבל מכר לו שדה באלף זוז,
ונתן לו מהם חמש מאות זוז,
קנה, ומחזיר לו את השאר אפלו לאחר כמה שנים!

20 לא קשיא,
הא דקא עיל ונפיק אזוזי,
הא דלא קא עיל ונפיק אזוזי, דאמר רבא:
האי מאן דזבין מידי לתבריה,
וקא עיל ונפיק אזוזי, לא קני;
25 לא קא עיל ונפיק אזוזי, קני.
ואמר רבא:

האי מאן דאזפיה מאה זוזי לתבריה,
ופרעיה זוזא זוזא, פרעון הוי,
אלא דאית ליה תרעמת גביה, דאמר ליה:
30 "אפסדתינהו מנאי!"

ההוא גברא דזבין ליה חמרא לתבריה,

וּפֶשׁ לִיָּה תַד זֹזָא וְקָא עֵיל וְנִפְיִק אַזִּזָּא,

יְתִיב רַב אֲשֵׁי וְקָא מְעִין בַּהּ:

כִּי הָאֵי גֻּנָּא מָאֵי? קִנִּי אוּ לָא קִנִּי?

אָמַר לִיָּה רַב מְרַדְּכֵי לְרַב אֲשֵׁי:

5

הָכֵי אָמַר אָבִימִי מֵהַגְּרוּנִיָּא מִשְׁמִיָּה דְרַבָּא:

זֹזָא כְּזוּזֵי דְמִי וְלָא קִנִּי.

אָמַר לִיָּה רַב אַחָא בְרִיָּה דְרַב יוֹסֶף לְרַב אֲשֵׁי:

וְהָא אָמְרִינֵן מִשְׁמִיָּה דְרַבָּא:

קִנִּי.!

10

אָמַר לִיָּה:

תַּתְרַגַּם שְׁמַעְתָּךְ בְּמוֹכֵר שְׂדֵהוּ [ע.ח.], מִפְּנֵי רַעְתָּהּ.

פְּשִׁיטָא,

בְּעֵי לְזַבּוּנֵי בְּמַאָּה וְלָא אֲשַׁכַּח

וְזַבִּין בְּמַאֲתַיִם וְקָא עֵיל וְנִפְיִק אַזִּזָּי,

15

לָא קִנִּי;

אַלָּא אֵי בְּעֵי לְזַבּוּנֵי בְּמַאָּה וְלָא אֲשַׁכַּח,

וְאֵי טַרַח הֵוָּה מִשְׁכַּח, וְלָא טַרַח וְזַבִּין בְּמַאֲתַיִם,

וְקָא עֵיל וְנִפְיִק אַזִּזָּי, מָאֵי?

כְּמוֹכֵר שְׂדֵהוּ מִפְּנֵי רַעְתָּהּ דְמִי, אוּ לָא?

20

תִּיקוּ.

שָׁכַר אֶת הַחֲמֹר וְאֶת הַקָּרֶר

לְהַבִּיא פְּרִיפְרִין וְחֲלִילִים לְפִלָּה אוּ לְמַת,

וּפּוֹעֲלִין לְהַעֲלוֹת פְּשִׁתָּנוּ מִן הַמְּשֻׁרָה,

25

וְכָל דְבָר שְׂאָבֵד,

וְחֲזָרוּ בְּהֵן,

מִקּוּם שְׂאִין שָׁם אָדָם, שׁוֹכֵר עֲלֵיהֶן אוּ מִטְעֵן.

עַד כַּמָּה שׁוֹכֵר עֲלֵיהֶן?

30

אָמַר רַב נַחֲמָן:

עַד כַּדֵּי שְׁכָרֵן?

אֲתִיבִיהַּ רַבָּא לְרַב נַחֲמָן:

”עד ארבעים וחמשים וזו.“

אמר ליה:

כי תניא היא, שבאָתָה חבילה לידו.

מתניתין:

5

השוכר את החמור להוליכו בהר והוליכו בבקעה,

בבקעה והוליכו בהר,

אפלו זו עֶשֶׂר מילין וזו עֶשֶׂר מילין ומתה, חֵיב.

השוכר את החמור להוליכה בהר והוליכה בבקעה,

10

אם החליקה, פטור,

ואם הוחמה, חֵיב;

להוליכה בבקעה והוליכה בהר,

אם החליקה, חֵיב,

ואם הוחמה, פטור,

15

אם מחמת המעלה, חֵיב.

השוכר את החמור והבריקה או שנעשית אנגריא

אומר לו ”הרי שלך לפניך.“

מתה או נשברה, חֵיב לתעמיד לו חמור.

גמרא:

20

מאי שנא רישא דלא קא מפלג,

ומאי שנא סיפא דקא מפלג?

אמרי דבי רבי ינאי:

רישא, שמתה מחמת אור.

25

דאמרינן אורא דהר קטלה,

ואמרינן אורא דבקעה קטלה.

רבי יוסי בר חנינא אמר:

כגון שמתה מחמת אכצנא.

רבה אמר:

30

כגון שהפישת נחש.

רבי חיא בר אבא אמר רבי יוחנן:

הא מני? רבי מאיר היא, דאמר

כָּל הַמַּעֲבִיר עַל דַּעַת שְׁל בַּעַל הַבַּיִת [עח:] נִקְרָא גִזְלָן
הִי רַבִּי מֵאִיר?

אֵילִימָא רַבִּי מֵאִיר דְּצַבְעָ, דְּתַנְנָן:

הַנּוֹתֵן צָמֵר לְצַבְעָ לְצַבְעָ לֹא אָדָם וְצַבְעוּ שְׁחָר,

5 שְׁחָר וְצַבְעוּ אָדָם,

רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר:

נוֹתֵן לֹא דְמֵי צָמְרוּ;

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

אִם הַשֵּׁבַח יִתֵּר עַל הַיְצִיאָה,

10 נוֹתֵן לֹא אֶת הַיְצִיאָה,

וְאִם הַיְצִיאָה יִתְּרָה עַל הַשֵּׁבַח,

נוֹתֵן לֹא אֶת הַשֵּׁבַח.

מִמָּאִי? דְּלִמָּא שְׂאֵנִי הַתָּם דְּקִנְיָא בְּשִׁנּוּי מַעֲשָׂה!

אֵלָּא הָא רַבִּי מֵאִיר דְּמַגְבַּת פּוּרִים, דְּתַנְיָא:

15 מַגְבַּת פּוּרִים לְפּוּרִים,

מַגְבַּת הָעִיר לְאוֹתָהּ הָעִיר.

וְאִין מְדַקְדְּקִין בְּדַבָּר

אֲבָל לֹקְחִין אֶת הָעֵגְלִים וְשׁוֹחֲטִין וְאוֹכְלִים אוֹתָן,

וְהַמּוֹתֵר יִפֹּל לְפִיס שְׁל צְדָקָה.

20 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר:

מַגְבַּת פּוּרִים לְפּוּרִים,

וְאִין הָעֵנִי רֵשָׁאִי לְקַח מִהֵן רְצוּעָה לְסַנְדְּלוֹ,

אֵלָּא אִם כֵּן הַתְּנָה בְּמַעֲמַד אֲנָשֵׁי הָעִיר.

דַּבְּרֵי רַבִּי יַעֲקֹב שְׂאָמַר מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר.

25 וְרַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְקַל.

דְּלִמָּא הַתָּם נִמְי דְּאֲדַעְתָּא דְּפּוּרִים הוּא דִּינְהִיב לִיה,

אֲדַעְתָּא דְּמִיּוּדִי אֲחֵרִינָא, לֹא יְהִיב לִיה.

אֵלָּא הָא רַבִּי מֵאִיר, דְּתַנְיָא:

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר:

30 הַנּוֹתֵן דִּינָר לְעֵנִי לְקַח לֹא חֵלּוּק, לֹא יְקַח בּוֹ טְלִית;

טְלִית, לֹא יְקַח בּוֹ חֵלּוּק,

מִפְּנֵי שְׁמַעְבִּיר עַל דַּעַתוֹ שְׁל בַּעַל הַבַּיִת.

וְדִלְמָא שְׁאַנֵי הָתָם דְּאַתּוּ לְמַחְשְׁדֵיהּ,

דְּאַמְרֵי אַנְשֵׁי:

אָמַר פְּלִנְיָא "זְבִינְנָא לִיהּ לְבוּשָׁא לְפִלוּנֵי עֵנְיָא", וְלֹא זָבֵן לִיהּ.

אִי נִמְי "זְבִינְנָא לִיהּ גְּלִימָא" וְלֹא זָבֵן לִיהּ.

5 אַם כֵּן, לְתַנֵּי "מִפְּנֵי הַחֲשָׁד"!

מֵאִי "מִפְּנֵי שְׂמַעְבִּיר עַל דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת"?

שְׂמַע מִנֵּה, מִשּׁוּם דְּשַׁנֵּי הוּא,

וְכָל הַמַּעֲבִיר עַל דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת נִקְרָא גִזְלָן.

10 הַשׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר וְהַבְּרִיקָה.

מֵאִי "וְהַבְּרִיקָה"?

הַקָּא תְּרַגְּימוּ נְהוּרִיתָא.

רְבָא אָמַר:

15 אַבְזָקָתָא.

הַחֲמוֹר דְּאָמַר לְהוּ אַבְזָקָתָא בְּמִלְתָּא דְּמִלְכָּא.

אָמְרוּ לִיהּ:

"בְּמֵאִי? בְּטָלֵי כֶסֶף אוּ בְּטָלֵי דְהַב?"

אֲפָא דְּאַמְרֵי:

20 "בְּטָלֵי כֶסֶף" אָמַר, וְקִטְלוּהּ.

אֲפָא דְּאַמְרֵי:

"בְּטָלֵי דְהַב" אָמַר, וְשִׁבְקוּהּ.

אוּ שְׁנַעֲשִׂית אַנְגְּרִיא, אוֹמֵר לוֹ "הֲרֵי שְׁלָף לְפָנֶיךָ".

25

אָמַר רַב:

לֹא שָׁנוּ אֲלֵא בְּאַנְגְּרִיא חוּזְרָתָא,

אַבְל אַנְגְּרִיא שְׁאִינָה חוּזְרָתָא,

חֵיב לְהַעֲמִיד לוֹ תְּמוֹרָא.

30 וְשִׁמוּאֵל אָמַר:

בֵּין אַנְגְּרִיא חוּזְרָתָא, בֵּין אַנְגְּרִיא שְׁאִינָה חוּזְרָתָא,

אם בדרך הליכה נטלה,
אומר לו "הרי שלך לפניך",
ואם לאו בדרך הליכתה נטלה,
חייב להעמיד לו תמור.

5

מיתיבי:

השוכר את התמור והבריקה, או שנשפתטה,
אומר לו "הרי שלך לפניך";
מתה או שנעשית אנגריא,
חייב להעמיד לו תמור.

10

בשלמא לרב לא קשיא,
כאן באנגריא חוזרת, כאן באנגריא שאינה חוזרת;
אלא לשמואל קשיא!
וכי תימא לשמואל נמי לא קשיא,
כאן שבדרך הליכתה נטלה,
כאן שלא בדרך הליכתה נטלה,
הא מדקתני סיפא:

15

רבי שמעון בן אלעזר אומר:

אם בדרך הליכתה נטלה,
אומר לו "הרי שלך לפניך",
ואם לאו, חייב להעמיד לו תמור,

20

מכלל דלתנא קמא לא שאני ליה!
אמר לך שמואל:

לאו מי אכא רבי שמעון בן אלעזר דקאי פותי?
אנא דאמרי, כרבי שמעון בן אלעזר.

25

איבעית, אימא:

כלה רבי שמעון בן אלעזר היא,
ותסורי מחסרא והכי קתני,
השוכר את התמור והבריקה או נשפתטת,
אומר לו "הרי שלך לפניך";

30

מתה או שנעשית אנגריא, חייב להעמיד לו תמור,
במה דברים אמורים? שלא בדרך הליכתה נטלה,
אבל נטלה בדרך הליכתה,

אומר לו "הרי שלך לפניך". [עט].

דברי רבי שמעון בן אלעזר,

שהיה רבי שמעון בן אלעזר אומר:

אם בדרך הלכה נטלה,

5

אומר לו "הרי שלך לפניך",

ואם לא, חייב להעמיד לו חמור.

ומי מצית מוקמת לה כרבי שמעון בן אלעזר?

וקא קתני רישא:

השוכר את החמור והבריקה או שנשתטתה,

10

אומר לו "הרי שלך לפניך",

ואלו רבי שמעון בן אלעזר אומר:

השוכר את החמור לרכב עליה,

והבריקה או שנשתטתה,

חייב להעמיד לו חמור.

15

אמר רבה בר רב הונא:

"לרכב עליה" שאני,

אמר רב פפא:

וכלי זכוכית כלרכב עליה דמי.

20

אמר רבה בר רב הונא אומר רב:

השוכר את החמור לרכב עליה,

ומתה לו בתצי הדרך,

נותן לו שכרו של תצי הדרך,

ואין לו עליו אלא תרעומת.

25

היכי דמי?

אי דשכית למיגר, תרעומת מאי עבידתה?

אי דלא שכית למיגר אגרא, בעי למיתב ליה!

לעולם דלא שכית למיגר, ומשום דאמר ליה:

אלו בעית למיתי עד הכא, לאו אגרא בעית למיתב?

30

היכי דמי?

אי דאמר ליה חמור סתם,

הא חייב להעמיד לו חמור אחר;

אי דאָמער ליה "המור זה",
אם יש בדמיה לקח, יקח!
לא צריכא, בשאין בדמיה לקח.

5

אם יש בדמיה לשפר, ישפר!
רב לטעמיה, דאָמער רב:
לא מכלינן קרנא, דאָתמר:
השוכר את הממור ומתה לו בחצי הדרך,
אָמער רב:

10

אם יש בדמיה לקח, יקח; לשפר, אל ישפר.
ושמואל אָמער:
אף לשפר, ישפר.
במאי קמפלגי?

15

רב סבר: לא מכלינן קרנא,
ושמואל סבר: מכלינן קרנא.

מיתבי:

יבש האילן או נקצץ, שניהם אסורין בו.
כיצד יעשה?

20

ילקח בו קרקע והוא אוכל פרות.
והא הקא, פיון הכי מטי יובל,
קא הדרא ארעא למרה וקא פליא קרנא.
הקא במאי עסקינן?
הזבין ליה לשתין שנין,

25

דאָמער רב חסדא אָמער רב קטינא:
מנין למוכר שדהו לששים שנה שאינה חוזרת ביובל?
שנאָמער:

30

"והארץ לא תמכר לצמיתות",
מי שאין שם יובל, נצמטת;
יש שם יובל, אינה נצמטת.
יצתה זו שאף על פי שאין שם יובל, אינה נצמטת.
סוף סוף, לכי מטו שתין שנין,
קא הדרא ארעא למרה וקא פליא קרנא!

אלא, הקא במאי עסקינן?

בזמן שאין היובל נוהג.

הכי נמי מסתברא,

האי סלקא דעתך בזמן שהיובל נוהג ומכלינן קרבא,

נצלחיה לצבי ונשקליה!

אי משום הא, לא קשיא,

זמנין השלמי שני משפנתא מקמי יובל,

אי נמי, דמטו ליה זוזי,

ופריק לה ארבע ותמש שנין מקמי יובל.

תנו רבנן:

השוכר את הספינה, וטבעה לה בחצי הדרך,

רבי נתן אומר:

אם נתן, לא יטול, ואם לא נתן, לא יתן.

היכי דמי? אילימא ב"ספינה זו" ויין סתם,

אם נתן, אמאי לא יטול? נימא ליה:

"הב לי ספינתא, דאנא מייתינא חמרא!"

אלא בספינה סתם ו"יין זה".

אם לא נתן, אמאי לא יתן? [עט:] נימא ליה:

"הב לי ההוא חמרא, ואנא מייתינא ספינתא!"

אמר רב פפא:

לא משפחת לה אלא ב"ספינה זו" ו"יין זה",

אבל בספינה סתם ויין סתם, חולקין.

תנו רבנן:

השוכר את הספינה ופרקה בחצי הדרך,

נותן לו שכרו של חצי הדרך,

ואין לו עליו אלא תרעמת.

היכי דמי?

אילימא דקא משפח לאוגורה, אמאי אית ליה תרעמת?

ואי הלא קא משפח לאוגורה, כליה אגרה בעי שלומי!

לעולם דקא משפח לאוגורה,

אֵלָא אַמַאי אֵית לִיה תְרַעַמַת?

מְשׁוּם רַפְסָא דְסַפִּינְתָא.

אֵי הָכִי, טַעַנְתָּא מְעַלְיָתָא הִיא, וּמְמוֹנָא אֵית לִיה גְבִייה!

אֵלָא מַאי פְרָקָה? דְפָרְקִיה לְטַעוּנִיה.

5

אֵלָא מַאי תְרַעַמַת?

מְשׁוּם שְׁנוּי דַעְתָּא.

אֵי נְמִי, לְאַשְׁלָא יְתִירָא.

תְנוּ רַבְנִין:

10

הַשׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר לְרֹכֵב עָלֶיהָ,

שׁוֹכֵר מְנִיחַ עָלֶיהָ כְּסוּתוֹ וּלְגִינְתוֹ וּמְזוֹנוֹת שֶׁל אוֹתָהּ הַדֶּרֶךְ,

מִכָּאן וְאֵילָךְ, חֲמַר מְעַכֵּב עָלָיו;

חֲמַר מְנִיחַ עָלָיו שְׁעוּרִים וְחֲבָן וּמְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם,

מִכָּאן וְאֵילָךְ, שׁוֹכֵר מְעַכֵּב עָלָיו.

15

הִיכִי דְמִי?

אֵי דְשָׁכִית לְמַזְבֵּן, חֲמַר נְמִי לְעַכֵּב,

וְאֵי דְלֹא שָׁכִית לְמַזְבֵּן, שׁוֹכֵר נְמִי לֹא לְעַכֵּב.

אָמַר רַב פֶּפְא:

לֹא צְרִיכָא, דְשָׁכִית לְמַטְרַח וּלְמַזְבֵּן מְאוּנָא לְאוּנָא.

20

חֲמַר, דְרַפִּיה לְמַטְרַח וּלְמַזְבֵּן,

שׁוֹכֵר, לֹאוּ דְרַפִּיה לְמַטְרַח וּלְמַזְבֵּן.

תְנוּ רַבְנִין:

הַשׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר לְרֹכֵב עָלֶיהָ אִישׁ,

25

לֹא תִרְכַּב עָלֶיהָ אִשָּׁה;

אִשָּׁה, רוֹכֵב עָלֶיהָ אִישׁ.

וְאִשָּׁה, בֵּין גְּדוּלָהּ וּבֵין קְטַנָּה,

אֶפְלוּ מְעַבְרַת וְאֶפְלוּ מִיְנִיקָה.

הַשְׁתָּא מִיְנִיקָה אֲמַרְתְּ, מְעַבְרַת מְבַעֲיָא!

30

אָמַר רַב פֶּפְא:

מְעַבְרַת וְהִיא מִיְנִיקָה קְאָמַר.

אָמַר אַבְי:

שָׁמַע מִנֵּה בְּנֵי־אֶרֶץ תְּקַלָּה.
לְמֵאֵי נִפְקָא מִנֵּה?
לְמַקְחָא וּמִמְכָּרָא. [פ.].

5

מִתְּנִיתִין:

הַשׁוֹכֵר אֶת הַפְּרָה לְחֹרֶשׁ בְּהַר, וְחֹרֶשׁ בְּבַקְעָה,
אִם נִשְׁבֵּר הַקֶּנֶקֶן, פְּטוּר;
בְּבַקְעָה וְחֹרֶשׁ בְּהַר,
אִם נִשְׁבֵּר הַקֶּנֶקֶן, חַיֵּב.

10

לְדֹוֵשׁ בַּקֶּטְנִית וְדֹוֵשׁ בַּתְּבוּאָה, פְּטוּר.
לְדֹוֵשׁ בַּתְּבוּאָה וְדֹוֵשׁ בַּקֶּטְנִית, חַיֵּב.
מִפְּנֵי שֶׁהַקֶּטְנִית מִחֻלְקָתָא.

גְּמָרָא:

15

הֵיכָא דִּלְאָ שְׁנֵי בֵּה, מֵאֵן מְשַׁלֵּם?
אָמַר רַב פִּפְא:
דְּנִקִּיט פִּרְשָׁא מְשַׁלֵּם.

20

רַב שֵׁישָׁא בְרִיהַ דְּרַב אִידִי אָמַר:
דְּנִקִּיט מְנָא מְשַׁלֵּם
וְהַלְכְּתָא, דְּנִקִּיט מְנָא מְשַׁלֵּם,
וְאִי דִכְתָּא דְּמַחְזִיקָא גְּנֻדְרִי, תְּרוּיְהוּ מְשַׁלְּמִין.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן:

25

הַמּוֹכֵר פְּרָה לְתַבְּרוּ וְאָמַר לוֹ:
"פְּרָה זֹאת נִגְחָנִית הִיא, נִשְׁכָּנִית הִיא,
בְּעֻטָּנִית הִיא, רַבְצָנִית הִיא",
וְהָיָה בָּהּ מוֹם אֶחָד וְסָנְפוּ בֵּין הַמּוֹמִין,
תְּרֵי זֵה מִקְחָא טְעוּת;

30

"מוֹם זֵה וּמוֹם אֶחָד",
אִין זֵה מִקְחָא טְעוּת.
תְּנִיָּא נְמִי הַכִּי:
הַמּוֹכֵר שְׁפָחָה לְתַבְּרוּ וְאָמַר לוֹ:

”שפֿתָּהּ זֹה שׁוֹטָה הִיא, נִכְפֵּית הִיא, מְשַׁעֲמַמֶּת הִיא,”

וְהִיא בָּהּ מוֹם אֶחָד וּסְנֵפוֹ בֵּין הַמוּמִין,

הֲרִי זֶה מִקַּח טְעוֹת;

”מוֹם זֶה וּמוֹם אֲחֵר,”

5 אֵין זֶה מִקַּח טְעוֹת.

אָמַר לִיה רַב אָחָא בְרֵיה דְרַבָּא לְרַב אָשִׁי:

הָיוּ בָּהּ כָּל הַמוּמִין תְּלִלוֹ מַהוּ?

אָמַר לִיה רַב מְרֻדְכִי לְרַב אָשִׁי:

הָכִי אָמְרִינָן מְשֻׁמִּיָּה דְרַבָּא:

10 הָיוּ בָּהּ כָּל הַמוּמִין תְּלִלוֹ, אֵין זֶה מִקַּח טְעוֹת.

מִתְּנִיתִין:

הַשׁוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר לְהַבִּיא עֲלֶיהָ חֲטִין,

וְהַבִּיא עֲלֶיהָ שְׁעוֹרִין,

15 חֲזֵב;

תְּבוּאָה, וְהַבִּיא עֲלֶיהָ תְּבֹן,

חֲזֵב, מִפְּנֵי שֶׁהִנְפִּיחַ קֶשֶׁה כַּמְשֹׁאִי;

לְהַבִּיא לְתַד חֲטִין, וְהַבִּיא לְתַד שְׁעוֹרִין,

פְּטוֹר.

20 וְאִם הוֹסִיף עַל מְשֹׁאוֹ,

חֲזֵב.

וְכַמָּה יוֹסִיף עַל מְשֹׁאוֹ וַיְהִי חֲזֵב?

סוּמְכוּס אוֹמֵר מְשׁוּם רַבִּי מְאִיר:

סָאָה לְגַמְלָה, שְׁלֶשָׁה קַבִּין לְחֲמוֹר.

25 גְּמָרָא:
אֲתָמַר:

אֲבִי אָמַר:

”קֶשֶׁה כַּמְשֹׁאִי” תֵּנֵן.

30 רַבָּא אָמַר:

”קֶשֶׁה לַמְשֹׁאִי” תֵּנֵן.

אֲבִי אָמַר:

"קִשָּׁה כַּמְשָׂאֵי" תָּנִן, נִפְחָא כִּי תִקְלָא,
וְאִי מוֹסִיף שְׁלִשָּׁה קִבִּין, חֵיב.
רָבָא אָמַר:

"קִשָּׁה לַמְשָׂאֵי" תָּנִן, תִּקְלָא כִּי תִקְלָא,
וְנִפְחָא הֲוֵי תוֹסֶפֶת.

5

תָּנִן:

לְהִבִּיא לְתַדָּה חֲטִין, וְהִבִּיא לְתַדָּה שְׁעוּרִין, פְּטוּר;
וְאִם הוֹסִיף עַל מְשָׂאוֹ, חֵיב.

10

מֵאִי, לָאוּ שְׁלִשָּׁת קִבִּין? לָא, סָאָה.
וְהָא עַלֵּה קְתַנֵּי:

וְכַמָּה יוֹסִיף עַל מְשָׂאוֹ וְיִהְיֶה חֵיב?
סוּמְכוּס אֹמֵר מִשּׁוּם רַבֵּי מְאִיר:
סָאָה לְגַמְל, שְׁלִשָּׁה קִבִּין לְחִמּוּר.

15

הֲכִי קָאָמַר: הִיכָא דִּלָּא שְׁנֵי.

חֲטִין, וְהִבִּיא חֲטִין, שְׁעוּרִין, וְהִבִּיא שְׁעוּרִין,
כַּמָּה יוֹסִיף עַל מְשָׂאוֹ וְיִהְיֶה חֵיב?
סוּמְכוּס אֹמֵר מִשּׁוּם רַבֵּי מְאִיר:

סָאָה לְגַמְל, שְׁלִשָּׁה קִבִּין לְחִמּוּר.
תָּא שְׁמַע:

20

לְהִבִּיא לְתַדָּה חֲטִין,

וְהִבִּיא [פ:]: שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שְׁעוּרִים, חֵיב.

הָא שְׁלִשָּׁת קִבִּין פְּטוּר!

תְּרַגְמָה אֲבִי:

25

בְּמַחִיקְתָּא.

תָּנוּ רַבָּנֵן:

קָב לְפִתְף, אֲרֵיב לְעֵרְבָה,

כוּר לְסַפִּינָה, שְׁלִשָּׁת כוּרִים לְבִרְנֵי גְדוּלָה.

30

אָמַר מָר:

"קָב לְפִתְף", אִם אֵיתָא דִּלָּא מְצִי בֵיה,

בֵּר דַּעַת הוּא, לְשִׁדְיָה!

אָמַר אַבְיִי:

בְּשִׁחְבֹּטוֹ לְאַלְתָּר.

רָבָא אָמַר:

אֶפְלוּ תִימָא בְּשֵׁלָא חֲבֹטוֹ לְאַלְתָּר,

לָא צְרִיכָא, אֵלָא לְאַגְרָא יְתִירָא.

רַב אֲשֵׁי אָמַר:

הוּא סְבוּר תְּלִשָּׂא הוּא הִנְקִיט לֵיהּ.

5

כּוּר לְסַפִּינָה, שְׁלֶשֶׁת כּוּרִין לְבַרְנִי גְדוּלָה.

10

אָמַר רַב פּפָּא:

שָׁמַע מִנָּה סְתָם סַפִּינָה בַת תְּלַתִּין כּוּרִין,

לְמַאי נִפְקָא מִנָּה?

לְמַקַּח וּמְמַכֵּר.

15

מִתְנִיתִין:

כָּל הָאֲמִינִין שׁוֹמְרֵי שְׁכָר הֵן,

וְכֹלֵן שְׁאֲמָרוּ "טוֹל אֶת שְׁלֶפֶךְ וְהִבָּא מְעוֹת", שׁוֹמֵר חֲנָם;

"שְׁמַר לִי וְאֶשְׁמַר לְךָ", שׁוֹמֵר שְׁכָר;

"שְׁמַר לִי", וְאָמַר לוֹ "הִנַּח לְפָנַי", שׁוֹמֵר חֲנָם.

20

הַלְוָהוּ עַל הַמְשָׁכוֹן, שׁוֹמֵר שְׁכָר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

הַלְוָהוּ מְעוֹת, שׁוֹמֵר חֲנָם;

הַלְוָהוּ פְרוֹת, שׁוֹמֵר שְׁכָר.

אֲבָא שְׂאוּל אוֹמֵר:

25

רְשָׁאֵי אָדָם לְהַשְׁכִּיר מִשְׁכּוֹנוֹ שֶׁל עֲנִי,

לְהִיּוֹת פּוֹסֵק וְהוֹלֵךְ עָלָיו,

מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמֹשֵׁב אַבְדָּה.

30

גְּמָרָא:

לִימָא מִתְנִיתִין דְּלָא כְּרַבִּי מְאִיר! דְּתַנְיָא:

שׁוֹכֵר כִּיצַד מִשְׁלָם?

רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר:

כְּשׁוֹמֵר חֲנָם;

רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר:

כְּשׁוֹמֵר שְׂכָר.

5

אֶפְלוּ תִימָא רַבִּי מֵאִיר,

בְּהֵיא הִנָּאָה דְקָא שְׂבִיק כְּלִי עֲלֵמָא וְאָגַר לִיה לְדִידִיה,

הָוִי עֲלוּיָה שׁוֹמֵר שְׂכָר.

אִי הָכִי, שׁוֹכֵר נְמִי,

10

בְּהֵיא הִנָּאָה דְקָא שְׂבִיק כְּלִי עֲלֵמָא וּמוּגַר לִיה לְדִידִיה,

הָוִי עֲלוּיָה שׁוֹמֵר שְׂכָר!

אֵלָא, אֶפְלוּ תִימָא רַבִּי מֵאִיר,

בְּהֵיא הִנָּאָה דְקָא יְהִיב לִיה טְפִי פּוֹרְתָא,

הָוִי עֲלוּיָה שׁוֹמֵר שְׂכָר.

15

שׁוֹכֵר נְמִי מִי לָא עֲסָקִינָן דְקָא מְשׁוּנִי לִיה טְפִי פּוֹרְתָא!

אֵלָא, אֶפְלוּ תִימָא רַבִּי מֵאִיר,

בְּהֵיא הִנָּאָה דְתַפְּיֵשׁ לִיה אַאֲגְרִיה,

דְּלָא בְּעִי לְמִיעֵל וּלְמַפְק אַזְוִזִי,

הָוִי עֲלוּיָה שׁוֹמֵר שְׂכָר.

20

אִיבְעִית, אִימָא:

כְּדַמְחִלִיף רַבָּה בַר אַבּוּה וְתַנִּי:

שׁוֹכֵר כִּיצַד מִשְׁלָם?

רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר:

כְּשׁוֹמֵר שְׂכָר;

25

רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר:

כְּשׁוֹמֵר חֲנָם.

וְכֵלָן שְׂאֲמָרוּ "טוֹל אֶת שְׁלָף וְהִבָּא מְעוֹת",

שׁוֹמֵר חֲנָם.

30

תַּנּוּן הֶתֶם:

אָמַר לוֹ שׁוֹאֵל "שְׁלַח",

ושלחה ומתה, חיב,

וכן בשעה שמחזירה.

אמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא:

לא שנו אלא שהחזירה בתוך ימי שאילתה,

5

אבל לאחר ימי שאילתה, פטור.

מתיב רב נחמן בר פפא:

וכלן שאמרו "טול את שלך והבא מעות",

שומר חנם. [פא.]

הא "גמרתיו", שומר שקר!

10

לא, הא "הבא מעות וטול את שלך", שומר שקר,

אבל "גמרתיו", מאי? שומר חנם.

אי הכי, אדתני:

וכלן שאמרו "טול את שלך והבא מעות", שומר חנם,

נשמעין "גמרתיו", וכל שפן "טול את שלך"!

15

"טול את שלך" אצטריכא ליה:

סלקא דעתך אמינא,

שומר חנם נמי לא הוי קא משמע לן.

אכא דאמרי:

20

אמר רב נחמן בר פפא:

אף אנן נמי תנינא:

וכלן שאמרו "טול את שלך והבא מעות",

שומר חנם.

מאי, לאו הוא הדין "גמרתיו"?

25

לא, "טול את שלך" שאני.

הונא מר בר מרימר קמיה דרבבינא

קמי מתניתין אהדדי ומשני:

תנן:

וכלן שאמרו "טול את שלך והבא מעות",

30

שומר חנם, והוא הדין ל"גמרתיו".

ורמינהי:

אמר לו שואל "שלח" ושלחה ומתה, חיב,

וכן בשעה שמחזירה.

ומשני, אמר רפם בר פפא אמר רב חסדא:
לא שנו אלא שהחזיר בתוך ימי שאילתה,
אבל לאחר ימי שאילתה, פטור.

5

אבעיא להו:

פטור משואל וחיב כשומר שָׁכַר,

או הלמא שומר שָׁכַר נמי לא הוי?

אמר אמימר:

10

מסתברא פטור משואל וחיב כשומר שָׁכַר,

הואיל ונהנה מהנה הנה

תניא כותיה דאמימר:

הלוקח כלים מבית האמן לשגרון לבית חמיו,

ואמר לו:

15

”אם מקבלין אותן ממני, אני נותן לך דמיתן,

ואם לאו, אני נותן לך לפי טובת הנאה שבתן”

ונאנסו בהליכה, חיב;

בחזירה, פטור, מפני שהוא כנושא שָׁכַר.

תהוא גברא הנבין ליה חמרא לתבריה,

20

אמר ליה:

”קא ממטינא ליה לדכתא פלוני;

אי מזדבן, מוטב, ואי לא, מהדרנא ליה ניהלך.”

אזל ולא אנדבן,

ובתדי דקתדר, אתא לקמיה דרב נחמן.

25

חיביה.

אתיביה רבה לרב נחמן:

”נאנסו בהליכה, חיב,

ובחזרה, פטור, מפני שהוא כנושא שָׁכַר.”

אמר לו:

30

תזרה דהאי, הליכה היא.

מאי טעמא?

סברא הוא:

בְּחִזְרָתוֹ, אֵלּוּ אֲשַׁכַּח לְזַבְוִיָּהּ, מִי לֹא זַבְוִיָּהּ!

שָׁמַר לִי וְאֲשַׁמֵּר לָךְ, שׁוֹמֵר שְׂכָר.

5 וְאִמְאִי? שְׁמִירָה בְּבַעֲלִים הִיא!
אָמַר רַב פֶּפְאָ:

דְּאָמַר לִיה "שָׁמַר לִי הַיּוֹם, וְאֲשַׁמֵּר לָךְ לְמָחָר."
תָּנּוּ רַבָּנַן:

10 "שָׁמַר לִי וְאֲשַׁמֵּר לָךְ",
"הִשְׁאִילֵנִי וְאֲשַׁאֵלְךָ",
"שָׁמַר לִי וְאֲשַׁאֵלְךָ",
"הִשְׁאִילֵנִי וְאֲשַׁמֵּר לָךְ",
כֵּלָן נַעֲשׂוּ שׁוֹמְרֵי שְׂכָר זֶה לְזֶה.

15 וְאִמְאִי? שְׁמִירָה בְּבַעֲלִים הִיא!
אָמַר רַב פֶּפְאָ:

דְּאָמַר לִיה "שָׁמַר לִי הַיּוֹם, וְאֲשַׁמֵּר לָךְ לְמָחָר."

הִנְהוּ אֶהְלוּיֵי דְכָל יוֹמָא הִנְהוּ אָפִי לַה תַּד מַנְיָהּוּ,
הִהוּא יוֹמָא אָמְרוּ לִיה לְתַד מַנְיָהּוּ:

20 "זִיל אָפִי לָן!"
אָמַר לְהוּ:

"נְטוּרוּ לִי גְלִימְאִי!"

אֲדַאֲתָא, פִּשְׁעוּ בַּהּ וְאֶגְנוּב.

אָתוּ לְקַמֵּיהּ דְּרַב פֶּפְאָ.

25 חִיבִינְהוּ.

אָמְרוּ לִיה רַבָּנַן לְרַב פֶּפְאָ:

אִמְאִי? פִּשְׁיַעָה בְּבַעֲלִים הִיא!

אֲכַסְיָהּ.

לְסוּף אֲגַלְאֵי מִלְתָּא דִּיהוּא שְׁעִתָּא שְׂכָרָא הִנְהוּ קַא שְׁתִּי.

30 הִנְיַחְתָּא לְמֵאן דְּאָמַר "פִּשְׁיַעָה בְּבַעֲלִים פְּטוּר",

מִשׁוּם הִכֵּי אֲכַסְיָהּ,

אֵלּא לְמֵאן דְּאָמַר "חִיב", אִמְאִי אֲכַסְיָהּ?

אַלָּא תהוּא יוּמָא לָאו דִּידִיהָ הָנָה,

וְאָמְרוּ לִיהָ לְדִידִיהָ:

”זִיל אָפִי לֵן אַתָּ!”

וְאָמַר לָהּ:

5 “בְּהוּא אַגְרָא הָקָא אָפִינָא לְכוּ, נְטוּרוּ גְלִימָאִי!” [פּא:]

עַד דְּאַתָּא, אַגְנִיב.

אַתּוּ לְקַמִּיהָ דְרַב פּפָּא.

חִיבִינָהּ.

אָמְרוּ לִיהָ רַבְּנָן לְרַב פּפָּא:

10 הָא שְׁמִירָה בְּבַעְלִים הִיא!

אַכְסִיף.

לְסוּף אַגְלָאִי מַלְתָּא דְהָהִיא שְׁעָתָא שְׁכָרָא הָוָה שְׁתִּי.

הָנָהּ בֵּי תַרְי דְהוּוּ קָא מְסַגּוּ בְּאַרְחָא,

15 חַד אַרְיָן וְחַד גּוּצָא,

אַרְיָקָא רַכִּיב חַמְרָא וְהוּוּ לִיהָ סְדִינָא,

גּוּצָא מַפְסִי סַרְבְּלָא וְקָא מְסַגִּי בְּכַרְעִיהָ.

כִּי מָטוּ לְנַהָרָא,

שְׁקַלְיָה לְסַרְבְּלִיהָ וְאוֹתְבִיהָ עַלּוּי חַמְרָא,

20 וְשְׁקַלְיָה לְסְדִינִיהָ דְהָהוּא וְאַכְסִי בֵּיהָ.

שְׁטַפּוּהָ מִיָּא לְסְדִינִיהָ.

אַתָּא לְקַמִּיהָ דְרַבָּא.

חִיבִיהָ.

אָמְרוּ לִיהָ רַבְּנָן לְרַבָּא:

25 אַמָּאִי? שְׁאַלְהָ בְּבַעְלִים הִיא!

אַכְסִיף.

לְסוּף אַגְלָאִי מַלְתָּא,

דְּבָלָא דַעְתִּיהָ שְׁקַלְיָה וּבָלָא דַעְתִּיהָ אוֹתְבִיהָ.

30 הָהוּא גְבַרָא דְאוּגַר לִיהָ חַמְרָא לְחַבְרִיהָ,

אָמַר לִיהָ:

”חֲזִי, לָא תִיזִיל בְּאַרְחָא דְנַהַר פְּקוּד, דְּאִיפָּא מִיָּא,

זיל באַרְחָא דְנִרְשׁ הַלִּיכָא מִיָּא.
אַזל באַרְחָא דְנִהַר פְּקוּד וּמִית חֲמָרָא.
כִּי אַתָּא אָמַר:

5 "אִין, באַרְחָא דְנִהַר פְּקוּד אַזְלִי, וּמִיָּהוּ לִיכָא מִיָּא."
אָמַר לִיה רַבָּה:
מָה לִּיה לְשַׁקֵּר? אִי בְעֵי, אָמַר לִיה:
"אַנָּא באַרְחָא דְנִרְשׁ אַזְלִי!"
אָמַר לִיה אַבְיִי:

10 "מָה לִּי לְשַׁקֵּר" בְּמָקוּם עֵדִים לָא אָמְרִינָן.

"שֹׁמֵר לִי!" וְאָמַר לוֹ "הֲנַח לְפָנַי!"
שׁוֹמֵר חֲנָם.

אָמַר רַב הוּנָא:

15 אָמַר לוֹ "הֲנַח לְפָנַיךָ!"
אִינוּ לֹא שׁוֹמֵר חֲנָם וְלֹא שׁוֹמֵר שְׂכָר.
אֲבַעֲיָא לְהוּ:
"הֲנַח!" סְתָמָא, מֵאִי?
תָּא שְׁמַע:

20 "שֹׁמֵר לִי!" וְאָמַר לוֹ "הֲנַח לְפָנַי!"
שׁוֹמֵר חֲנָם.

תָּא סְתָמָא, וְלֹא כְלוּם.

אֲדַרְבֵּה, מִדְּאָמַר רַב הוּנָא "הֲנַח לְפָנַיךָ",
הוּא דְאִינוּ לֹא שׁוֹמֵר חֲנָם וְלֹא שׁוֹמֵר שְׂכָר,
25 תָּא סְתָמָא, שׁוֹמֵר חֲנָם הָוִי!
אַלֵּא מִהָא לִיכָא לְמִשְׁמַע מְנַה.
לִימָא פְּתַנְאִי:

אִם הֲכָנִיס בְּרִשׁוֹת בְּעַל חֲצָר, חֲתִיב,
רַבִּי אוֹמַר:

30 בְּכֻלָּם אִינוּ חֲתִיב,
עַד שְׂיִקְבֵּל עָלָיו בְּעַל הַבַּיִת לְשֹׁמֵר.

מִמָּאִי?

הִלְמָא עַד כְּאֵן לֹא קְאָמְרִי רַבָּנִן הֵתָם אֵלָא בְּחֻצְרֵי,
דְּבֵית נְטִירוּתָא הִיא,
וְכִי קְאָמְרִי לִיהַּ "עֵיל!", "עֵיל דְּאֵנְטֵר לָךְ" קְאָמְרִי לִיהַּ,
אָבֵל הֵכָא, שׁוּקָא לֹאוּ בֵּר נְטִירוּתָא הוּא,
5 "אֵנַח וְתִיב נְטֵר לָךְ!" קְאָמְרִי לִיהַּ.
אִי נְמִי,

עַד כְּאֵן לֹא קְאָמְרִי רַבִּי הֵתָם אֵלָא בְּחֻצְרוֹ,
הִלְעִיּוּלִי, רְשׁוּתָא קָא בְּעֵי לְמִשְׁקַל מְנִיָּה,
וְכִי יְהִיב לִיהַּ רְשׁוּתָא לְעִיּוּלִי,
10 "תִּיב וְנְטֵר לָךְ!" קְאָמְרִי לִיהַּ,
אָבֵל הֵכָא "הֵנַח, וְאֵנַח מְנִטְרָנָא" קְאָמְרִי לִיהַּ,
דְּאִי סְלָקָא דְּעֵתְךָ "הֵנַח וְתִיב וְנְטֵר" קְאָמְרִי לִיהַּ,
אִי לְאוֹתוּבִיָּהּ, רְשׁוּתָא בְּעֵי לְמִשְׁקַל מְנִיָּה?

15 הַלְוָהוּ עַל הַמְשָׁכּוֹן, שׁוֹמֵר שְׂכָר.

לִימָא, מִתְנִיתִין דְּלֹא כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר! דְּתַנָּיָא:
הַמְלוּהָ אֶת תְּבֵרוֹ עַל הַמְשָׁכּוֹן, וְאָבֵד הַמְשָׁכּוֹן,
יִשְׁבַּע וְיִטַּל מְעוֹתָיו.
20 דְּבַרֵּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר.
רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר:
יְכוּל לֹמַר לוֹ:
"כְּלוּם הַלְוִיתָנִי אֵלָא עַל הַמְשָׁכּוֹן,
אָבֵד הַמְשָׁכּוֹן, אָבֵדוּ מְעוֹתֶיךָ."
25 אָבֵל הַלְוָהוּ אֶלְךָ זֶזוּ בְּשֵׁטֵר וְהֵנִיחַ לוֹ מְשָׁכּוֹן עֲלֵיהֶם,
דְּבַרֵּי הַכֹּל, אָבֵד הַמְשָׁכּוֹן אָבֵדוּ מְעוֹתָיו.
אִפְלוּ תִימָא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְלֹא קִשְׂיָא,
כְּאֵן שְׁמִשְׁכְּנוּ בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ,
כְּאֵן שְׁמִשְׁכְּנוּ שְׁלֹא בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ.
30 וְהָא אִידִי וְאִידִי [פ.ב.] "הַלְוָהוּ עַל הַמְשָׁכּוֹן" קְתַנִּי!
אֵלָא לֹא קִשְׂיָא,
כְּאֵן שְׁהַלְוָהוּ מְעוֹת, כְּאֵן שְׁהַלְוָהוּ פְּרוֹת.

וְהָא מִדְקַתְּנִי סִיפָא:

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר:

הַלְנָהּוּ מְעוֹת, שׁוֹמֵר חֲנָם;

הַלְנָהּוּ פְרוֹת, שׁוֹמֵר שְׂכָר.

5 מִכָּלֵל הַלְתַּנָּא קָמָא לָא שְׁנִי לִיהּ!

כִּלְהַרְבֵּי יְהוּדָה הִיא, וְחִסּוּרֵי מַחְסָרָא וְהִכֵּי קַתְּנִי:

הַלְנָהּוּ עַל הַמְשָׁכּוֹן, שׁוֹמֵר שְׂכָר,

בְּמָה הִבְרִים אָמוּרִים? שְׁהִלְוָהּוּ פְרוֹת,

אֲבָל הַלְנָהּוּ מְעוֹת, שׁוֹמֵר חֲנָם,

10 שְׂרַבִּי יְהוּדָה אָמַר:

הַלְנָהּוּ מְעוֹת, שׁוֹמֵר חֲנָם;

הַלְנָהּוּ פְרוֹת, שׁוֹמֵר שְׂכָר.

אִי הִכֵּי, קָמָה לֵה מִתְּנִיתִין דְּלֵא כְּרַבִּי עֲקִיבָא!

אֲלֵא מְחֻרְתָּא, מִתְּנִיתִין דְּלֵא כְּרַבִּי אֲלִיעֶזֶר.

15 לִימָא, בְּדִלָא שְׁנִי מְשָׁכּוֹן שְׁעוּר זוּזִי,

וּבְדִשְׁמוּאֵל קָא מִפְּלִגִי, דְּאָמַר שְׁמוּאֵל:

הָאִי מֵאֵן דְּאוֹזְפִיָּה אֲלֵפָא זוּזִי לְחִבְרִיָּה,

וְאַנְחָ לִיָּה קַתָּא דְּמַגְלָא עֲלוּיָהּוּ,

אֲבָד קַתָּא דְּמַגְלָא, אֲבָדוּ אֲלֵפָא זוּזִי.

20 אִי בְּדִלָא שְׁנִי מְשָׁכּוֹן שְׁעוּר זוּזִי,

דְּכִלֵּי עֲלָמָא לִית לְהוּ דְּשְׁמוּאֵל,

וְהִכָּא, בְּדִשְׁנֵי שְׁעוּר זוּזִי,

וְקָא מִפְּלִגִי בְּדִרְבֵּי יִצְחָק, דְּאָמַר רַבִּי יִצְחָק:

מַנִּין לְבַעַל חוּב שְׁקוּנָה מְשָׁכּוֹן?

25 שְׁנָאָמַר:

“וּלְךָ תְּהִיָּה צְדָקָה.”

אִם אֵינוֹ קוֹנֵה מְשָׁכּוֹן, צְדָקָה מֵנָּא לִיָּה?

מִפָּאֵן לְבַעַל חוּב שְׁקוּנָה מְשָׁכּוֹן.

וְתִסְבְּרָה!

30 אָמַר דְּאָמַר רַבִּי יִצְחָק,

בְּמִשְׁכְּנֵי שְׁלָא בְּשַׁעַת הַלּוֹאֲתוֹ,

אֲבָל מִשְׁכְּנֵי בְּשַׁעַת הַלּוֹאֲתוֹ, מִי אָמַר?

אֵלָא מְשַׁכְּנֵנוּ שְׁלֵא בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ,

כְּלֵי עֲלָמָא אֵית לְהוּ דְרַבִּי יִצְחָק,

וְהֵכָא, בְּמִשְׁכְּנֵנוּ בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ,

וּבְשׁוֹמֵר אֲבֵדָה קָא מְפַלְגִי, דְּאִתְּמַר:

5

שׁוֹמֵר אֲבֵדָה,

רַבָּה אָמַר:

כְּשׁוֹמֵר חֲנָם.

רַב יוֹסֵף אָמַר:

כְּשׁוֹמֵר שְׂכָר.

10

לֵימָא, דְרַב יוֹסֵף תְּנַאֲי הִיא!

לָא, בְּשׁוֹמֵר אֲבֵדָה, דְּכֻלֵּי עֲלָמָא אֵית לְהוּ דְרַב יוֹסֵף,

וְהֵכָא, [פב:] בְּמַלְוָה צְרִיף לְמִשְׁכּוֹן קָמְפַלְגִי:

מָר סָבַר:

מִצְוָה קָא עֵבִיד שְׁהִלְוָהוּ, וְהוּי שׁוֹמֵר שְׂכָר.

15

וּמָר סָבַר:

לָאוּ מִצְוָה קָא עֵבִיד, שְׁלֵהֲנָאתוּ מִתְּכּוֹן, וְהוּי שׁוֹמֵר חֲנָם.

אָבָא שְׁאוּל אוֹמַר:

מִתָּר לְאָדָם לְהִשְׁכִּיר מִשְׁכּוֹנוֹ שְׁל עָנִי,

20

לְהִיּוֹת פּוֹסֵק וְהוֹלֵף.

אָמַר רַב חֲנַן בַּר אֲמִי אָמַר שְׁמוּאֵל:

הִלְכָה כְּאָבָא שְׁאוּל.

וְאַף אָבָא שְׁאוּל לֹא אָמַר אֵלָא בְּמַרְא וּפְסָל וְקַרְדָּם,

25

הוֹאִיל וּנְפִישׁ אֲגַרְיָהוּ וְזוּטַר פְּחַתְיָהוּ.

מִתְּנִיתִין:

הַמַּעֲבִיר חֲבִית מִמְּקוֹם לְמְקוֹם וּשְׁבָרָה,

בֵּין שׁוֹמֵר חֲנָם, בֵּין שׁוֹמֵר שְׂכָר, יִשְׁבַּע.

30

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמַר:

זֶה וְזֶה יִשְׁבַּע,

וְחַמְסָה אֲנִי אִם יִכְלִין זֶה וְזֶה לְשַׁבַּע.

גְּמָרָא:

תְּנוּ רַבָּנָן:

הַמְעַבִּיר חֲבִית לְחֵבְרוּ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם וְשִׁבְרָהּ,

5 בֵּין שׁוֹמֵר חֲנָם, בֵּין שׁוֹמֵר שְׂכָר, יִשְׁבַּע.
דְּבַרְי רַבִּי מֵאִיר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

שׁוֹמֵר חֲנָם יִשְׁבַּע,

נוֹשֵׂא שְׂכָר יִשְׁלַם.

10 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר:
זֶה וְזֶה יִשְׁבַּע,

וְתַמָּה אֲנִי אִם יִכְלִין זֶה וְזֶה לְשִׁבַּע.

לְמִימְרָא דְּסַבְר רַבִּי מֵאִיר "נִתְקַל לָאוּ פּוֹשַׁע הוּא".

וְהַתְּנִיא:

15 נִשְׁבְּרָהּ כְּדוּ וְלֹא סִלְקָהּ,

נִפְלָה גְּמָלוֹ וְלֹא הֶעֱמִידָהּ,

רַבִּי מֵאִיר מְחִיב בְּהַזְקָן,

וְחֻכְמִים אוֹמְרִים:

פְּטוֹר מִדִּינֵי אָדָם וְחַיִּב בְּדִינֵי שְׁמַיִם.

20 וְקָמָא לֵן דְּבַ "נִתְקַל פּוֹשַׁע" פְּלִיגִי!

אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר:

תְּבַרְהוּ, מִי שֶׁשָּׁנָה זֶה לֹא שָׁנָה זֶה,

וְאֵתָא רַבִּי יְהוּדָה לְמִימְרָא:

שׁוֹמֵר חֲנָם יִשְׁבַּע, נוֹשֵׂא שְׂכָר יִשְׁלַם,

25 הָאִי כִּי דִינִיָּה וְהָאִי כִּי דִינִיָּה.

וְאֵתָא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְמִימְרָא:

אִין גְּמָרָא כְּרַבִּי מֵאִיר,

וּמִיָּהוּ תַּמָּה אֲנִי אִם יִכְלִין זֶה וְזֶה לְשִׁבַּע.

בְּשִׁלְמָא שׁוֹמֵר חֲנָם מִשְׁתַּבֵּעַ דְּלֹא פָּשַׁע בֵּהּ,

30 אֲלֵא שׁוֹמֵר שְׂכָר אִמְאִי מִשְׁתַּבֵּעַ?

כִּי לֹא פָּשַׁע נִמִּי שְׁלוּמֵי בְּעִי!

וְאֶפְלוּ שׁוֹמֵר חֲנָם נִמִּי, הִתִּינַח בְּמְקוֹם מְדָרוֹן,

שְׁלֵא בַמְּקוֹם מְדֻרָּוֶן, מִי מְצִי מִשְׁתַּבֵּעַ הֲלֵא פֶשַׁע? [פג.]
וְאֶפְלוּ בַמְּקוֹם מְדֻרָּוֶן נְמִי, הִתְיַנַּח הֵיכָא דְּלִיכָא רְאֵיהּ,
אָבֵל הֵיכָא דְּאִיכָא רְאֵיהּ, נִיתִי רְאֵיהּ וְנִפְטָר!
הִתְנַיָּא:

5 אִיִּסִי בֶן יְהוּדָה אֹמֵר:
"אֵין רְאָה, שְׂבַעַת יִי תַהֲנִיָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם",
הָא יֵשׁ רוּאָה, יְבִיא רְאֵיהּ וְיִפְטָר.
וְרַבִּי חֲזָא בַר אֲבָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן:
שְׂבוּעָה זֹה תַקְנַת תְּכַמִּים הִיא,
10 שְׂאֵם אֵי אַתָּה אֹמֵר כֵּן,
אֵין לָךְ אָדָם הַמְעַבִּיר חֲבִית לַחֲבֵרוֹ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם.
הֵיכִי מִשְׁתַּבֵּעַ?
אָמַר רַבָּא:

"שְׂבוּעָה שְׁלֵא בְּכוֹנְנָה שְׂבַרְתִּיהּ."
15 וְאַתָּא רַבִּי יְהוּדָה לְמִימַר:
שׁוּמַר חֲנָם יִשְׂבַע, נוֹשֵׂא שְׂכָר יִשְׁלָם,
הָאֵי כְּדִינִיָּה וְהָאֵי כְּדִינִיָּה.
וְאַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר לְמִימַר:
אֵין גְּמָרָא כְּרַבִּי מְאִיר,
20 וּמִיָּהוּ, תַמְנֵה אָנִי אִם יְכַלִּים זֶה וְזֶה לְשַׂבַּע.
בְּשִׁלְמָא שׁוּמַר חֲנָם מִשְׁתַּבֵּעַ שְׁלֵא פֶשַׁע בְּהּ,
אֶלָּא שׁוּמַר שְׂכָר אֲמַאי מִשְׁתַּבֵּעַ?
כִּי לֹא פֶשַׁע נְמִי בְּעֵי שְׁלוּמֵי!

וְאֶפְלוּ שׁוּמַר חֲנָם נְמִי,
25 הָא תִינַח בַּמְּקוֹם מְדֻרָּוֶן,
שְׁלֵא בַמְּקוֹם מְדֻרָּוֶן מִי מְצִי מִשְׁתַּבֵּעַ שְׁלֵא פֶשַׁע?
וְאֶפְלוּ בַמְּקוֹם מְדֻרָּוֶן נְמִי, הָא תִינַח הֵיכָא דְּלִיכָא רְאֵיהּ,
הֵיכָא דְּאִיכָא רְאֵיהּ, נִיתִי רְאֵיהּ וְנִפְטָר!
הִתְנַיָּא:

30 אִיִּסִי בֶן יְהוּדָה אֹמֵר:
"אֵין רְאָה, שְׂבַעַת יִי תַהֲנִיָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם",
הָא יֵשׁ רוּאָה, יְבִיא רְאֵיהּ וְיִפְטָר.

תהוא גברא דהנה קא מעבר חביתא דתמרא ברסתקא דמחונא
ותברה בזינא דמחונא.

אתא לקמיה דרבא.

אמר ליה:

5

רסתקא דמחונא, שכיחי בה אנשי.

זיל איתי ראיה ואפטר!

אמר ליה רב יוסף בריה:

כמאן? פאיסי?

אמר ליה:

10

אין, פאיסי, וסבירא לן פותיה.

תהוא גברא דאמר ליה לתבריה:

"זיל זבון לי ארבע מאה דגני חמרא!"

אזל זבן ליה.

15

לסוף אתא לקמיה, אמר ליה:

"זבנית לך ארבע מאה דגני חמרא, ותקיפו להו."

אתא לקמיה דרבא.

אמר ליה:

20

ארבע מאה דגני חמרא תקיפי, קלא אית לה למלתא.

זיל איתי ראיה דמעקרא, כי זבנת להו,

חמרא מעליא הוה, ואפטר!

אמר ליה רב יוסף בריה:

כמאן? פאיסי?

אמר ליה:

25

אין, פאיסי, וסבירא לן פותיה.

אתקין רב תיא פר יוסף בסכרא הני דדרו באגדא ואמבר,

נשלם פלגא.

30

מאי טעמא?

נפיש לחד וזוטר לתרי, קרוב לאונס וקרוב לפשיעה.

בדגלא משלם כלה.

רָבָה בַּר בַּר תַּנְה,

תָּבְרוּ לִיה הִנְהוּ שְׁקוּלָאֵי תַבִּיתָא דְחַמְרָא.

שְׁקַל לְגְלִימִיהוּ.

5 אָתוּ אָמְרוּ לְרַב.

אָמַר לִיה:

הַב לְהוּ גְלִימִיהוּ.

אָמַר לִיה:

דִּינָא הָכִי?

10 אָמַר לִיה:

אִין, "לְמַעַן תִּלְךְ בְּדַרְךָ טוֹבִים".

יְהַב לְהוּ גְלִימִיהוּ.

אָמְרוּ לִיה:

עֲנִי אֲנִן, וְטָרְחִינֵן כְּלָה יוֹמָא וְכַפְנִינֵן, וְלִית לָן מִידֵי.

15 אָמַר לִיה:

זִיל הַב אֲגָרְיָהוּ.

אָמַר לִיה:

דִּינָא הָכִי?

אָמַר לִיה:

20 אִין, "וְאָרְחוֹת צְדִיקִים תִּשְׁמַר."

הִדְבֵן עֲלֵךְ הַשׁוֹכֵר אֶת הָאֲמֹנִין.